

Descripció formal

Composició IV és una de les pintures no objectives més representatives de la producció de KANDINSKY al començament de la dècada del 1910. Tanmateix, la tela manté encara elements que remetien, per les seves formes, a objectes de la natura. Al costat esquerre, dos genets semblen estar lluitant damunt l'arc de Sant Martí, mentre al centre allò que sembla ser un castell corona una muntanya blava, davant la qual tres cavallers subjecten dues llances molt llargues.

L'obra encara manté algun element figuratiu.

Aquesta escena central serveix a l'artista per dividir el quadre en dues meitats formalment ben diferenciades. A l'esquerra hi dominen els plans irregulars i les línies inacabades superposades: mentre que al costat dret les figures representades mostren un acabat més definit.

Allò dinàmic (esquerra) i allò serè (dreta) s'entrellacen gràcies a la força i a la lliure disposició que l'artista atorga als colors. Blau, groc, vermell i verd dominen una explosió cromàtica de gran vistositat, a la qual contribueix també l'aplicació combinada d'una pinzellada nerviosa i vital (part esquerra) amb una altra de més asossegada (part dreta).

Amb tot, però, KANDINSKY crea un **joc rítmic** ple de contrastos emocionals, damunt el qual l'ull de l'espectador no aconsegueix de deturar-se ni tan sols un instant.

Temàtica

La intencionada eliminació de l'element figuratiu per part de l'artista fa que sigui incoherent la cerca de qualsevol significat iconogràfic. En lloc d'això, KANDINSKY vol que l'espectador es limiti a la contemplació de les lí-

Els colors i les línies incideixen directament en l'ànim de l'espectador.

nies i dels colors disposats damunt de la tela, amb l'objectiu d'incidir directament en la seva sensibilitat. Per això, es pot afirmar que la pintura de KANDINSKY no va adreçada al sentit de la vista, sinó a l'ànima, motiu pel qual l'artista rus prescindeix de l'ús objectiu dels títols i els substitueix pel nom de les tres categories pictòriques. *Impressió, Improvisació i Composició*.

La primera categoria pictòrica remet a les obres en què KANDINSKY ha captat una impressió directa de la naturalesa externa. La segona serien aquelles formes que, com a expressions inconscients, mostren les seves emocions internes. Les *Composicions* són, finalment, les maneres de sentir interiors de l'artista, però raonades amb una intencionalitat expressiva meditada prèviament.

MODELS I INFLUÈNCIES

En la consecució de la pintura abstracta, KANDINSKY va rebre una gran influència de la música, i en especial del concepte del *leitmotiv* -associació lliure d'una melodia a una idea o emoció- propi de les òperes de Richard Wagner. En aquest sentit, el pintor rus va saber veure la llibertat creativa de què gaudien els compositors a l'hora de crear les seves melodies, una cosa que, en canvi, estava prohibida a la pintura.

Aquest pensament va fer que KANDINSKY es convencés que allò important no era el tema, sinó l'harmonia pictòrica dels seus dos elements bàsics: els colors i les línies.

Per haver fet el primer pas teòric i plàstic en el terreny de la pintura abstracta, la seva obra ha pogut influenciar tots aquells artistes que, d'una manera o d'una altra, han treballat en el camp no figuratiu, tot i que probablement és en l'Expressionisme abstracte, amb l'obra de Jackson POLLOCK o amb la de **Franz KLINE**, on més se n'ha notat l'herència.

Franz Kline: Corinthian II (1961).

cioner en la
nar la carre-
a Munic, a
tòria artísti-
xement. Co-
grup expres-
blau') l'any
uire precisa,
stracta.

rnar a Mos-
tant, la no-
ANDINSKY a
auhaus. En
anys 1922 i
dència geo-
aris, on va

De l'espiri-